

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 826
van **GWENNY DE VROE**
datum: 1 juli 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Bosuitbreidingsplan - Doelstellingen en acties

Het regeerakkoord stelt dat Vlaanderen 10.000 hectare bijkomend bos wil aanleggen, waarvan 4000 hectare tijdens deze legislatuur. De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie hield op 26 mei 2020 een gedachtewisseling over het bosuitbreidingsplan.

1. Wanneer zal de finale versie van het bosuitbreidingsplan worden voorgesteld? Welke stappen of consultaties moeten er nog worden gedaan om tot de finale versie te komen? Hoe werd de landbouwsector ondertussen betrokken?

Bos uitbreiden doe je niet alleen

2. Wat is de stand van zaken van de aanstelling van bosambassadeurs om het verhaal van meer bos in de kijker te zetten en het brede publiek te mobiliseren?
3. Op welke manier wil de minister ervoor zorgen dat lokale besturen in een fysiek aanspreekpunt voorzien op het vlak van bosuitbreiding? Zal zij daarbij haar collega-minister Somers betrekken? Zo ja, op welke manier?
4. Wanneer zal het eerste boscongres plaatsvinden?
5. Welke synergieën kunnen ontstaan tussen dit bosuitbreidingsplan en het Lokaal Klimaatplan, met de doelstelling van één extra boom per Vlaming, van minister Bart Somers?

Meer bos voor iedereen, door iedereen

6. Hoe is men tot de verdeelsleutel gekomen om de 4000 hectare te verdelen onder de verschillende partners? Op basis van welke parameters en factoren werden deze volumes gekozen?

Prioritair in groene bestemmingen, maar niet uitsluitend

7. In de vorige legislatuur heb ik reeds aangekaart dat er op 12.500 hectare bosgebied ingekleurd op het gewestplan, nog steeds geen bomen staan en dat daar prioritair werk van gemaakt moest worden.

Hoeveel hectare van de 12.500 hectare bosgebied op het gewestplan werd inmiddels bebost?

Drempels die meer bos verhinderen, wegwerken

8. Hoe verloopt het overleg met de minister bevoegd voor Landbouw om de drempels op het vlak van vergunningen weg te werken?
9. Op welke manier wil de minister het subsidiemechanisme eenvoudiger maken?
10. Wat is de stand van zaken van de herziening van de regelgeving om de drempels voor private eigenaars die willen bebossen weg te werken?

Plantgoed, maar ook: plant goed!

11. Op welke manier zal de minister de niet-professionele initiatiefnemers ondersteunen bij de selectie van het juiste plantgoed en de juiste plantmethode?

De bosteller laat ons door de bomen het bos zien

12. Hoe zal de minister ervoor zorgen dat elk gekapt bos effectief gecompenseerd zal worden? Welke maatregelen en acties zal zij daarvoor nemen?
13. Hoe staat de minister tegenover de uitzondering op de compensatieplicht wanneer men in functie van vastgestelde natuurdoelen en een goedgekeurd natuur- of bosbeheerplan ontbost?
14. Hoe moeten we deze bosteller zien in relatie tot de Vlaamse Bosinventaris? Hoe kunnen beide op elkaar afgestemd worden?
15. Welke definitie van bos hanteert de minister?

ANTWOORD

op vraag nr. 826 van 1 juli 2020

van **GWENNY DE VROE**

1. Ik heb het bosuitbreidingsplan opgevat als een plan van aanpak met 8 pijlers dat werkt met een rollend actieprogramma waarbij acties worden gedefinieerd voor elk van de 8 pijlers. Een andere aanpak dan business as usual is immers nodig en zo kunnen we dynamisch inspelen op kansen die zich voordoen om doorbraken te realiseren vanuit de samenwerking met de bosalliantie, initiatiefnemers en andere actoren. Ik zal jaarlijks rapporteren over dit actieprogramma aan mijn collega's van de Vlaamse Regering. Een eerste rapportering is voorzien na het plantseizoen in het voorjaar van 2021, complementair aan de bosteller die continu rapporteert over het aantal hectare meer bos. Een eerste overleg met de landbouwsector heeft plaatsgevonden op 6 juli. Dit zal structureel worden verder gezet.
2. De bosambassadeurs zijn 'influencers' die doelgroepen inspireren en het draagvlak voor meer bos groter maken. De aanpak richt zich op het brede publiek, maar ook bijvoorbeeld bedrijven en verenigingen zijn een belangrijke doelgroep. Dit wordt nu verder geconcretiseerd in afstemming met de publiekscampagne waarin de aanstelling van bekende Vlamingen als bosambassadeurs is opgenomen. Er zijn vandaag nog geen bosambassadeurs aangesteld.
3. Een bosconsulent is een persoon die één keer per maand bereikbaar is bij de lokale besturen om alle vragen over bosuitbreiding te beantwoorden. Na een eerste bevraging blijken de steden en gemeenten en de partners van het programmabureau (kerngroep cockpit) minder geïnteresseerd in de aanstelling van een lokale bosconsulent die fysiek aanwezig is. Momenteel wordt de piste van een digitale bosconsulent verder geëxploreerd in afstemming met het beheer van de mailbox Meerbos@vlaanderen.be en de publiekscampagne. Ik zal dit in de eerste plaats organiseren met de partners van het programmabureau zodat we kunnen garanderen dat voor iedereen dezelfde informatie beschikbaar is en zorgen voor voldoende kennisdeling tussen de bosconsulenten. Zij zullen over de nodige technische kennis over het planten van bomen en het aanleggen van bossen beschikken en weten hoe deze vlot consulteerbaar is.
4. Het eerste Boscongres zal dit najaar plaatsvinden binnen de maatregelen die het Coronavirus stelt. Momenteel worden beschikbaarheden voor 5 oktober nagekeken.
5. Elke boom telt. Zo spoort het bosuitbreidingsplan samen met andere initiatieven of ambities, zoals:
 - 1 miljoen extra bomen in Vlaams-Brabant (Regeerakkoord 'Vlaamse Rand');
 - 1 boom per Vlaming (Lokaal Klimaatplan van minister Bart Somers);
 - of privé-initiatieven zoals het Heldenbos, Bomencharter of andere.Synergiën die kunnen ontstaan zijn velerlei: op vlak van het mobiliseren van het brede publiek rond het aanplanten van bomen en bossen; op vlak van het behalen van kwantitatieve doelstellingen wanneer bomen aangeplant worden als bos; op vlak van monitoring door de bosteller die zowel bos als individuele bomen kan registreren; op vlak van een kwalitatieve aanplant door kennisdeling; ...
6. Ik heb de taakstelling uit het Bosuitbreidingsplan in overleg met de betrokken actoren opgesteld als richtsnoer. Het is een realistische haalbare verdeling op basis van

bestaande capaciteiten en verbintenissen. Ik stel vast dat de actoren, die wij de actieve bebossers noemen, deze voor hen concrete doelstelling nu opnemen om ook concrete actie te ondernemen. De taakstelling werd ook gebruikt om het instrumentarium te verfijnen en budget toe te wijzen aan de respectievelijke instrumenten. De taakstellingen lopen in elkaar over. Bij de verdere uitvoering van het Bosuitbreidingsplan zal dit verder vertaald worden in nog concretere engagements.

7. Ik verwijs naar pijler 3 van het Bosuitbreidingsplan: Prioritair in groene bestemmingen, maar niet uitsluitend. Vandaag hebben we geen zicht op de realisatiegraad van bestemmingen. De grootte van het areaal bosgebied op het gewestplan dat inmiddels bebost werd, is niet gekend. Ik wil ook verwijzen naar beslist beleid uit het verleden, zoals het realiseren van een Vlaamse Bosstructuur en het realiseren van Europese natuurdoelen, waaronder de bosdoelen. Het Bosuitbreidingsplan wil verder bouwen op dit beleid en zodoende verschillende doelstellingen integreren. Dit betekent dat voor het lokaliseren van nieuwe bebossingen, breder zal moeten gekeken worden dan alleen de groene bestemmingen. Verder wil ik ook wijzen op het toegenomen belang van voldoende groene ruimten, waaronder bos, in de nabijheid van woonkernen. We hebben dit allemaal tijdens de voorbije coronacrisis van nabij kunnen ervaren. Wij hebben er als samenleving alle belang bij om de nodige daadkracht aan de dag te leggen, om nu concrete initiatieven te nemen om, op goed gekozen locaties, bijkomend groen en bos te realiseren, in de wetenschap dat er enige tijd overheen gaat vooraleer dergelijke groenvoorzieningen het gewenste rust – en beleavingsgevoel leveren.
8. Zie verder het antwoord op vraag 10. Op mijn vraag, coördineert het Agentschap voor Natuur en Bos momenteel het verder juridisch uitwerken van de lijst met voorstellen, zodat ik over een coherent en volledig dossier kan beschikken, om het overleg op niveau van de Vlaamse regering te voeren.
9. Vandaag is de situatie zo dat er een subsidie voor bebossing en een subsidie voor grondwaardeverlies kan aangevraagd worden. Om het subsidiemechanisme eenvoudiger te maken, nam ik het initiatief om deze beide subsidies te integreren tot één subsidie. De aanvrager dient in de toekomst dus maar één aanvraag in te dienen en dat kan het hele jaar rond. Na goedkeuring van de aanvraag kan meteen gestart worden met de aanplant. De aanvraagprocedure zal zeer eenvoudig zijn en het subsidiebedrag is gebaseerd op de oppervlakte die wordt aangeplant. Van zodra de aanplant uitgevoerd is, kan het gereserveerde subsidiebedrag uitbetaald worden.
10. Het studiewerk loopt en is ook al vrij ver gevorderd. Er is me een eerste lijst met concrete voorstellen bezorgd door de betrokken administraties in de taskforce. Aanvullende pistes zoals de impact van de mestwetgeving op de beschikbaarheid van gronden in landbouwgebruik worden onderzocht. Via de bosintendant zullen voorstellen worden besproken met de doelgroepen.

In eerste instantie wordt gedacht aan de Bosgroepen. Zij bieden immers ook vandaag al ondersteuning aan niet-professionele bosbeheerders op vlak van plantmethodes of het gebruik en de bestelling van plantsoen. In het kader van het project 'Meer bos voor Vlaanderen' zal deze taakstelling veel omvangrijker zijn. De Samenwerkingsovereenkomst tussen de provincies, ANB en VLM met betrekking tot de projectfinanciering Bosgroepen en Regionale Landschappen biedt kapstokken om dit aspect verder vorm te geven. Daarnaast kunnen ook partners zoals Bos+, Landelijk Vlaanderen en de natuurverenigingen een belangrijke ondersteuning opnemen. Ook de betrokken administraties, m.n. het Agentschap voor Natuur en Bos, het departement Omgeving en de onderzoeksinstelling INBO, zullen handvaten aanreiken om deze ondersteuning inhoudelijk vorm te geven. Dit alles zal de komende maanden definitief in praktijk gebracht worden.

11. Ontbossingen, dus die gevallen waar het bos permanent verdwijnt en aan de grond een ander gebruik wordt gegeven, worden steeds gecompenseerd overeenkomstig artikel 90bis van het bosdecreet. In essentie geldt dat de compensatie een vast en verplicht onderdeel vormt van de omgevingsvergunning die nodig is voor de beoogde ontbossing. Zo'n compensatie kan gebeuren in natura, financieel (via het Bossencompensatiefonds) of als combinatie van beide.
12. De uitzondering waarvan sprake is voorzien in het Bosdecreet. Als lid van de uitvoerende macht en democraat, respecteer ik de wil van de decreetgever. De genoemde uitzondering is bovendien niet de enige die voorkomt in het Bosdecreet. Specifiek wat de Europese natuurdoelen betreft, wil ik benadrukken dat er een globale balans is opgemaakt, die aangeeft dat de bosbalans voor de realisatie van de Europese natuurdoelen positief is. Concreet bedraagt die bosbalans +2.775 hectare. Dit omvat het netto resultaat van de noodzakelijke bebossingen en ontbossingen die nodig zijn om de Europese natuurdoelen te halen. Binnen de uitvoering van het Vlaams natuur 2000 programma zal het dus zaak zijn om de uitvoering zorgvuldig te bewaken en te registreren. Zolang dit lukt, is de uitzondering dus gerechtvaardigd. We moeten immers het totale pakket aan Europese natuurdoelen realiseren, en het is dus goed te weten dat binnen dit plan, de uiteindelijke bosbalans positief is.
13. De bosteller is bedoeld om snel het resultaat te zien van de uitvoering van het plan "Meer bos voor Vlaanderen".

De bosinventaris is een grote steekproef in een vaststaand raster (dichtheid is 0,5km²) waarin metingen en tellingen worden uitgevoerd. De bosinventaris levert vooral kwalitatieve gegevens op die we gebruiken om de toestand van de bossen te kennen en te leren hoe die evolueert. Zo zien we meteen ook de impact van het gevoerde beleid en beheer.

Ik kan melden dat er een conclusie is bereikt inzake het meten van de bosoppervlakte en sinds kort staan de resultaten op de site van Statistiek Vlaanderen <https://www.statistiekvlaanderen.be/nl/oppervlakte-bos>.

Op de site van Natuur en Bos staan meer gedetailleerde gegevens over de resultaten na de tweede meetronde in het netwerk van de Vlaamse bosinventaris, <https://www.natuurenbos.be/beleid-wetgeving/natuurbeheer/bosinventaris/resultaten>

De aanbeveling is gevolgd om de gewestelijke bosinventaris te gebruiken als bron die ons vertelt hoeveel bos er is in Vlaanderen. Die meetmethode is statistisch onderbouwd en niet gecontesteerd. Deze methode leidt evenwel tot een nieuwe meting om de 10 jaar, met een update na 5 jaar. De bosteller geeft sneller de inspanningen inzake bosuitbreiding weer wat nodig is om de uitvoering van bosuitbreidingsplan snel te kunnen volgen en desgevallend bij te sturen binnen deze legislatuur.
14. De basis om te beslissen of een vegetatie al dan niet een bos is, staat vermeld in artikel 3 van het Bosdecreet. Dus deze definitie wordt ook gebruikt in context van het bosuitbreidingsplan.